ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 30.11.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

137

NARIADENIE VLÁDY
Československej socialistickej republiky
zo 16. novembra 1989
o závodnom stravovaní

Vláda Československej socialistickej republiky po dohode s Ústrednou radou odborov podľa § 140 ods. 2 Zákonníka práce v znení zákona č. 188/1988 Zb. (úplné znenie č. 52/1989 Zb.) nariaďuje:

§ 1

(1) Socialistická organizác[1]) (ďalej len „organizácia“) zabezpečuje závodné stravovanie a hodnotí jeho úroveň ako súčasť plánovitého riadenia svojej hospodárskej a sociálnej činnosti.

(2) Príslušné orgány Revolučného odborového hnutia spolupôsobia pri všetkých opatreniach na zabezpečenie a rozvoj závodného stravovania a vykonávajú jeho spoločenskú kontrolu.

§ 2

(1) Závodné stravovanie zabezpečuje organizácia podávaním teplých hlavných jedál, prípadne diétnych jedál (ďalej len „hlavné jedlá“) v priebehu pracovnej smeny, podávaním doplnkových jedál a potravín a nápojov na občerstvenie; za pracovnú smenu sa pritom považuje výkon práce dlhší ako tri hodiny. Ak to hygienické, bezpečnostné alebo závažné prevádzkové dôvody nedovoľujú, môže organizácia so súhlasom príslušného odborového orgánu výnimočne určiť, aby sa hlavné jedlá poskytovali v inom vhodnom čase.

(2) Zariadením závodného stravovania sa rozumie závodná kuchyňa s jedálňou, závodné jedálne, centrálne výrobne pokrmov pre závodné stravovanie, výdajne jedál, jedálne kúty, kantýny a pomocné hospodárstva závodného stravovania.

(3) Organizácia môže so súhlasom príslušného odborového orgánu zabezpečovať v zariadení závodného stravovania ďalšie stravovacie služby pre svoju vlastnú potrebu alebo na objednávku spoločenských organizácií pôsobiacich v organizácii.

(4) Organizácia môže prostredníctvom zariadenia závodného stravovania podávať aj ochranné nápoje a ochrannú stravu podľa pracovnoprávnych predpiso[2])

(5) Závodné stravovanie nemožno nahradiť iným plnením.

§ 3

(1) Závodné stravovanie zabezpečuje organizácia

a) svojim pracovníkom,

b) žiakom stredných odborných učilíšť (osobitných odborných učilíšť), pokiaľ nie je ich stravovanie zabezpečené podľa osobitných predpisov,

c) žiakom, študentom a vedeckým ašpirantom po dobu ich činnosti v organizácii, pokiaľ nie je ich stravovanie zabezpečené podľa osobitných predpisov.

(2) Organizácia môže v súlade s kolektívnou zmluvou zabezpečovať závodné stravovanie v stravovacích zariadeniach, v ktorých poskytuje závodné stravovanie svojim pracovníkom, aj dôchodcom, ktorí v nej pracovali do odchodu do dôchodku, svojim pracovníkom v čase ich ospravedlnenej neprítomnosti v práci a pracovníkom činným pre organizáciu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

(3) Organizácia môže so súhlasom príslušného odborového orgánu poskytnúť závodné stravovanie aj

a) občanom, na ktorých stravovanie sa zaviazala zmluvou o závodnom stravovaní s inou organizáciou,

b) pracovníkom iných organizácií a funkcionárom spoločenských organizácií, ktorí sú v nej na pracovnej ceste alebo inak činní,

c) rodinným príslušníkom svojich pracovníkov a dôchodcov, ktorí v nej pracovali do odchodu do dôchodku,

d) dôchodcom, ktorí v nej do odchodu do dôchodku nepracovali.

§ 4
Zmluvy o závodnom stravovaní

(1) Organizácia uzaviera na zabezpečenie závodného stravovania s inou organizáciou alebo s občanom oprávneným poskytovať stravovacie služ[3]) zmluvu o závodnom stravovaní. Pokiaľ sa organizácie v zmluve nedohodnú na forme spoluúčasti pri zabezpečení závodného stravovania, môže organizácia, ktorá prevádzkuje zariadenie závodného stravovania, účtovať k cene jedál pre stravníkov inej organizácie prirážku až do výšky 20 % finančného limitu (§ 6 ods. 6); výška prirážky sa musí uviesť v zmluve o závodnom stravovaní.

(2) Uzavrieť, zmeniť alebo zrušiť zmluvu o závodnom stravovaní môže organizácia prevádzkujúca zariadenie závodného stravovania len so súhlasom príslušného odborového orgánu.

Náklady na závodné stravovanie a ich úhrada

§ 5

Náklady a výnosy (výdavky a príjmy) závodného stravovania vedie organizácia oddelene od ostatných nákladov a výnosov (výdavkov a príjmov).

§ 6

(1) Náklady na závodné stravovanie sú

a) materiálne náklady s výnimkou nákladov uvedených v písmene c), služby nemateriálnej povahy a finančné náklady závodného stravovania (ďalej len „vecné náklady“),

b) mzdové a ostatné osobné náklady pracovníkov zariadenia závodného stravovania (ďalej len „osobné náklady“),

c) náklady na suroviny (potraviny) spotrebované na prípravu jedál pre závodné stravovanie včítane strát vzniknutých prirodzeným úbytkom surovín (ďalej len „obstarávacia cena surovín“),

d) náklady na tovar určený na predaj v kantýnach,

e) náklady na suroviny pre pomocné hospodárstva závodného stravovania.

(2) Ak má organizácia niekoľko zariadení závodného stravovania, zahŕňajú sa do osobných nákladov aj náklady na ich prípadné spoločné riadenie.

(3) Vecné náklady, osobné náklady a úhradu zvýšených cien potravinárskych surovín a polotovarov vo výške 0,60 Kčs na jedno hlavné jedlo kryje organizácia v plnej výške, a to rozpočtové organizácie zo svojich rozpočtov, príspevkové organizácie zo svojich rozpočtových výdavkov a ostatné organizácie na ťarchu nákladov svojej hlavnej činnosti. Z rovnakých zdrojov kryje organizácia aj prirážku uvedenú v § 4 ods.1.

(4) Obstarávaciu cenu surovín, náklady na tovar určený na predaj v kantýnach a priame materiálne náklady na suroviny pre pomocné hospodárstvo kryje organizácia tržbami a ostatnými výnosmi závodného stravovania.

(5) Ak organizácia zabezpečuje závodné stravovanie v zariadení verejného stravovania, kryje kalkulačnú prirážku ku kalkulačnej cene spotrebovaných surovín na jedno hlavné jedlo z prostriedkov uvedených v odseku 3.

(6) Organizácia určí po dohode s príslušným odborovým orgánom použitie receptúr, normy spotreby surovín na jedno hlavné jedlo a priemerný ročný finančný limit obstarávacej ceny surovín na jedno hlavné jedlo (ďalej len „finančný limit“), ktoré zodpovedajú charakteru práce a pracovnému režimu, prípadne určí, že sa jedlá budú pripravovať za obstarávacie ceny spotrebovaných surovín; ak sa jedlá pripravujú vo viacerých finančných limitoch, sleduje sa čerpanie jednotlivých limitov oddelene.

(7) Pri dodávkach polotovarov, hotových jedál a opracovaných surovín sa do spotreby surovín pre prípravu jedál započítava iba obstarávacia cena surovín spotrebovaných na ich výrobu určená osobitným cenníkom. Ostatné náklady spojené s výrobou u dodávateľa (včítane jeho zisku) uhrádza odberateľská organizácia ako vecné náklady závodného stravovania.

Ceny jedál

§ 7

(1) Cena jedla v zariadení závodného stravovania sa tvorí z obstarávacej ceny surovín, vecných nákladov a osobných nákladov (ďalej len „plná cena“).

(2) Stravníkom uvedeným v § 3 ods. 1 poskytuje organizácia

a) hlavné jedlá za obstarávaciu cenu surovín znížený o jej časť, ktorú uhrádza organizácia (§ 6 ods. 3), a o poskytnutý príspevok z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb (ďalej len „znížená cena“),

b) doplnkové jedlá za obstarávaciu cenu surovín.

(3) Organizácia poskytuje stravníkovi za zníženú cenu len jedno hlavné jedlo denne. Ďalšie hlavné jedlo v tej istej pracovnej smene môže organizácia poskytnúť pracovníkovi za zníženú cenu, len ak trvá jeho práca dlhšie ako 11 hodín.

(4) Organizácia môže poskytnúť jedno hlavné jedlo denne za zníženú cenu v súlade s kolektívnou zmluvou aj stravníkom uvedeným v § 3 ods. 2.

(5) Pre jednotlivé doplnkové jedlá môže organizácia so súhlasom príslušného odborového orgánu určiť stále ročné ceny.

(6) Pripravované nápoje a jedlá sa v kantýne predávajú za maloobchodné ceny spotrebovaných surovín a tovar predávaný v nezmenenom stave za maloobchodné ceny.

(7) Ďalšie stravovacie služby (§ 2 ods. 3) sa poskytujú za cenu zodpovedajúcu maloobchodnej cene spotrebovaných surovín, vecným nákladom a osobným nákladom.

(8) Ak toto nariadenie neustanovuje inak, platia stravníci za odobrané jedlá plnú cenu.

§ 8

Organizácia zabezpečujúca závodné stravovanie s využitím zariadení verejného stravovania dohodne v zmluve o závodnom stravovaní cenu hlavného jedla v cenách IV. alebo III. cenovej skupiny. Stravníkom uvedeným v § 3 ods. 1 a 2 pritom poskytuje organizácia hlavné jedlo za dohodnutú cenu zníženú o kalkulačnú prirážku ku kalkulačnej cene spotrebovaných surovín, o 0,60 Kčs (§ 6 ods. 3) a o poskytnutý príspevok z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb.

§ 9

Pracovník stravovacieho zariadenia, ktorý sa priamo podieľa na príprave alebo výdaji jedál, uhradí organizácii jedno hlavné jedlo za každú odpracovanú smenu, pokiaľ nepreukáže, že sa v tomto stravovacom zariadení nemôže zo zdravotných alebo iných vážnych dôvodov stravovať. Ak organizácia poskytuje jedlá v rôznych cenách, určí po dohode s príslušným odborovým orgánom cenu, ktorú pracovník stravovacieho zariadenia za jedlo uhradí.

§ 10

Organizácia môže so súhlasom príslušného odborového orgánu poskytnúť stravníkom uvedeným v § 3 ods. 1 a 2 príspevok z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na závodné stravovanie až do výšky

a) polovice obstarávacej ceny surovín, ak ide o jedlo podávané v priebehu rannej alebo odpoludňajšej smeny,

b) obstarávacej ceny surovín zníženej o 0,60 Kčs, ak ide o jedlá podávané v priebehu nočnej smeny.

§ 11

Zisk a strata

(1) Rozdiel medzi nákladmi a výnosmi závodného stravovania (včítane poskytnutého príspevku z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, prirážky uvedenej v § 4 ods. 1 o obchodných zrážok za tovar predávaný v kantýnach a za ďalšie stravovacie služby) tvorí zisk alebo stratu zo závodného stravovania. Zisk (strata) zo závodného stravovania sa prevádza do celkového hospodárskeho výsledku (rozpočtu) organizácie.

(2) Organizácia zabezpečí, aby sa zisk zo závodného stravovania nedosahoval na ujmu stravníkov.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 12

Organizácia zabezpečujúca závodné stravovanie podľa § 4 ods. 1 a § 8 dohodne v zmluve o závodnom stravovaní podmienky ustanovené týmto nariadením.

§ 13

Pre stravovanie v zariadeniach jednotných roľníckych družstiev, spoločných podnikov[4]) a iných družstiev, kde je obsahom členstva aj pracovný vzťah,[5]) platia ustanovenia tohto nariadenia s výnimkou § 1 ods. 2 a § 10. Kde sa v tomto nariadení hovorí o kolektívnej zmluve, rozumie sa ňou v týchto prípadoch uznesenie členskej schôdze jednotného roľníckeho družstva, prípadne uznesenie najvyššieho orgánu iného družstva.

§ 14

Zrušuje sa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 127/1982 Zb. o závodnom stravovaní.

§ 15

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Adamec v. r.

1) § 8 ods. 1 Zákonníka práce.

2) § 133 ods. 2 Zákonníka práce.

3) Nariadenie vlády Českej socialistickej republiky č. 1/1988 Zb. o predaji tovaru a poskytovaní iných služieb občanmi na základe povolenia národného výboru.
Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 2/1988 Zb. o predaji tovaru a poskytovaní iných služieb občanmi na základe povolenia národného výboru.

4) § 68 a nasl. zákona č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

5) § 16 ods. 1 zákona č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.